

RUDNIK ZRINSKI

RUDARSKI VRT

Na području Medvednice nalazi se prostor poznat pod imenom „Rudarski vrt“. Ovaj prostor obiluje mnogim nepravilnostima kao što su podzemni hodnici, usjeci, jalovišta, putovi i otvori što nam govori da su se ljudi na ovom području u prošlosti bavili rudarstvom.

RUDNIK ZRINSKI

Kralj Matija Korvin dodijelio je 1463. godine grofu Petru Zrinskom kraljevsku rudarsku povlasticu koja njemu i njegovu potomstvu omogućava da na svim svojim posjedima otvore rudnike zlata, srebra i drugih kovina. Ta povlastica omogućila je Zrinskima rudarenje na Medvednici, na području „Rudarskog vrta“.

Potomak Petra Zrinskog, Nikola, potpisuje 1527. godine ugovor sa Zagrepčanima koji im daje pravo na rudarenje. Tada otpočinje povijest rudarstva u Rudniku Zrinski. U povijesti su ostali zapisi o dvojici građana Zagreba, Matiji Cinaberskom i Jakobu Gašparinu, koji su početkom 17. stoljeća ovdje rudarili više od dva desetljeća. Višegodišnjim radom mnogih rudara nastalo je mnoštvo hodnika kojima danas možete prošetati.

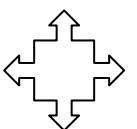
OLOVNI SJAJNIK

Rudnik Zrinski bio je rudnik olovno – cinkove rude. Ta ruda najobilnije sadrži mineral olovni sjajnik ili galenit koji u sebi sadrži srebro kao primjesu. Ime galenit dolazi od grčke riječi gal što znači sjati se. Dok šetate hodnicima rudnika, pažljivo pogledajte okolne stijene. Sjajni se galenit u njima javlja u obliku spleta nepravilnih žilica uprskanja ili leća i lako ga je uočiti.

SVETA BARBARA

Rad u rudniku bio je izuzetno težak. Tama, velika količina vlage, hladnoća i prašina bili su rudarska svakodnevnica. Prije silaska u podzemne hodnike rudari bi svraćali u drvenu kapelicu Svete Barbare koja je danas posvećena svetom Jakobu. Svojoj zaštitnici, svetoj Barbari, rudari su posvećivali molitve zbog strahova od vatre, navale vode, urušavanja rudnika ili nesretnog slučaja. Na kraju radnog dana zahvaljivali su joj na sretnom izlasku iz rudnika. Ako pozorno poslušate, čut ćete šapat starih molitvi:

„Dok se spuštam u tamnu utrobu zemlje,
Zaklinjem te, o slatka Barbaro,
Da me čuvaš od zala,
Jer ne bi me sretnim učinilo,
Nezvanim ući u Božju prisutnost!“

ZANIMLJIVOSTI

- ✓ Procijenjeno je da je dnevna proizvodnja rudnika Zrinski iznosila oko 10 t rude u kojoj je bilo oko 5 kg srebra. Računa se da je dnevno u rudniku Zrinski radilo oko trideset rudara.
- ✓ S blagdanom svete Barbare povezani su neki božićni običaji. Dan svete Barbare slavi se 4.12.
- ✓ Postoje mnoge legende i kazivanja koja govore o tajnim hodnicima koji vode od Rudnika Zrinski do Medvedgrada, te do crkve svetog Marka na Gornjem gradu. Stjepan Dokušec piše o tome u svom djelu Tisuću i jedna noć našega naroda iz 1935. godine.
- ✓ U srednjem vijeku smatralo se grijehom i velikim zlom vaditi rudu iz zemlje. Na rudarsku se djelatnost gledalo s velikim prezirom. Smatralo se da zlato i srebro kvare ljude i tjeraju ih na zle činode, dok se, na primjer, zemljoradnja glorificirala.

⇒ Moj posjet Rudniku Zrinski.

